

Komentarz

Krzysztof Franciszek SYMELA

Dostosowanie edukacji do zmian na rynku pracy z perspektywy strategii rozwoju

Wyzwania strategiczne rozwoju edukacji w wymiarze europejskim są ściśle powiązane ze Strategią EUROPA 2020 oraz *Programem na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia*, w których szczególnie ważne jest dopasowanie kompetencji pracowników do potrzeb rynku pracy teraz i w przyszłości. Strategia OECD *Lepsze umiejętności, lepsze życie, lepsza praca* zachęca do rozwoju brakujących w gospodarce kompetencji i umiejętności oraz wzmocnienia uczestnictwa w uczeniu się przez całe życie. Nowym dokumentem strategicznym dla krajów OECD jest *Strategia na rzecz umiejętności*, która ma zapewnić krajom i gospodarkom strategiczne podejście do budowania, utrzymywania i wykorzystywania swojego kapitału ludzkiego w celu zwiększenia zatrudnienia i wzrostu gospodarczego.

Polska polityka edukacyjna podąża za polityką europejską, wciąż dostosowując się do zmian. Punktem odniesienia jest *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju* do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), w której podkreśla się, że rozwijanie kapitału ludzkiego następuje poprzez rozwijanie kompetencji osób w taki sposób, by mogły one w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym. Dla jakości kapitału ludzkiego w Polsce kluczowe jest podjęcie działań m.in. w zakresie poprawy efektywności systemu edukacji formalnej oraz upowszechnienia i zwiększania efektywności uczenia się innego niż kształcenie formalne dla wszystkich grup wiekowych.

W lutym 2019 r. Rada Ministrów przyjęła dokument przygotowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej pn. *Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030 – Część Ogólna*, która obejmuje cały system edukacji i szkoleń, w tym edukację ogólną, edukację zawodową, szkolnictwo wyższe, edukację pozaformalną i uczenie się nieformalne. Strategia ta jest dokumentem integrującym dokumenty krajowe o charakterze strategicznym, w tym ww. Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Edukacja ustawiczna dorosłych wpisuje się w cele Zintegrowanej Strategii Umiejętności, które nawiązują do rozwoju edukacji pozaformalnej i nieformalnego uczenia się w ramach pełnienia różnych ról w cyklu życia zawodowego i pozazawodowego.

W trzecim tomie naszego czasopisma w 2019 roku przygotowaliśmy następujące rozdziały tematyczne: problemy edukacji dorosłych w Polsce i na świecie, potrzeby edukacyjno-zawodowe dorosłych, zmiany na rynku pracy, kształcenie i doskonalenie zawodowe oraz uczenie się dorosłych.

Zwracam uwagę na artykuł Barbary Baraniak podejmujący rozważania o pracy, w której człowiek zawsze odgrywał kluczową rolę i jest opisywany kategoriami uniwersalistycznymi takimi jak: prawda, dobro, piękno.

Ważne dla jakości nauczania są zaprezentowane wyniki badań autorstwa Moniki Mazur-Mitrowskiej i Kingi Dziwińskiej dotyczące wypalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych i średnich.

O potrzebach aktywności edukacyjnej i rozwoju kompetencji kluczowych osób dorosłych w społecznościach lokalnych dowiadujemy się z artykułu Emilii Mazurek i Tomasz Stępnia ilustrującego wybrane wyniki badań diagnostycznych.

Usystematyzowania wiedzy na temat specyfiki i struktury ofert pracy dostępnych w Internecie przez pryzmat oceny skali nierównowagi polskiego rynku pracy podjęli się autorzy Łukasz Arendt i Ewa Flaszyńska. Zaprezentowane wnioski analiz wskazują na występowanie nierównowagi o charakterze niedoboru podaży, a także zmiany strategii rekrutacyjnych przedsiębiorstw, które coraz częściej sięgają po usługę pośrednictwa pracy świadczoną przez publiczne służby zatrudnienia.

Interesujące wyniki badań dotyczące losów zawodowych laureatów konkursów twórczości technicznej przedstawił Aleksander Marszałek. Mają one również walor aplikacyjny w doskonaleniu procesu kształcenia realizowanego w szkołach wyższych.

W części informacyjnej zachęcam do zapoznania się z recenzjami nowych publikacji oraz informacjami o przeprowadzonych z sukcesem ważnych konferencjach o randze ogólnopolskiej.

Development strategy and adaptation of education to changes on the labour market

Strategic challenges for the development of education in the European dimension are closely related to the EUROPE 2020 Strategy and the „New Skills Agenda for Europe”, which recommend matching employees’ competences to the needs of the labour market now and in the future. On the other hand, the „Skills Strategy” prepared by the OECD encourages the development of competences missing from the economy and strengthening participation in lifelong learning. This document aims to provide countries and economies with a strategic approach to building, maintaining and using their human capital to increase employment and economic growth. Polish educational policy follows European policy continuously adapting to change. The point of reference here is the „Strategy for Responsible Development”, which emphasizes that the development of competences enables people to fully participate in social, political and economic life. For the quality of human capital in Poland, it is crucial to take measures to improve the effectiveness of the formal education system and to disseminate and increase the effectiveness of non-formal education.